

کتاب

اسرار خلقت

نگارش:

﴿سرکار سرهنک احمد اختر﴾

از نشریات روزنامه کانون شعرا

گردآورنده:

﴿حسین مطیعی﴾

قیمت در تمام نقاط
ایران پنجاه ریال

حق طبع و
تقلید محفوظ

از فرمایشات

اعلیحضرت

همایون شاهنشاهی

کار واپرگرام خود

قرار دهید

از فرمایشات

والاحضرت

همایون ولایتعهد

تحصیلات من برای خدمت

به میهن است

بنام خداوند بخشنده مهربان

برای اینکه خدمتی را که عهده دار شده‌ایم بخوبی انجام دهیم: در ضمن تهیه فهرست کتاب با زحمات بسیار تذکرة مختصری نیز از اسم و رسم و نام و نشان شرکت کنندگان تهیه و بر این کتاب افزودیم، باشد که سالها پس از این تاریخ نویسان را بکار آید.

« مؤلف »

(فهرست)

نگارنده

موضوع	شهرت	نام و نشان	پدر	سال تولد شمسی هجری	محل تولد	صفحه
سر آغاز	سرکار اخگر	احمد	حاج ابراهیم آملی	۱۲۶۷	تهران	۱-۷
دیباچه	آقای مطبعی	حسین	حاج عباس	۱۲۸۰	«	۸
معا که با خدا	« بهمنی	عبدالحسین	شکر الله	۱۲۷۷	حسین آباد بهمن	۹-۱۰
بیچون نامه	سرکار اخگر	احمد	حاج ابراهیم آملی	۱۲۶۷	تهران	۱۱-۱۶
چراغ برق	«	«	«	۱۲۶۷	«	۱۷-۱۹
تقریظ	آقای صالحی	جلال	محمد صالح	۱۲۹۵	رشت	۲۰
توضیح و تذکر	« مطبعی	حسین	حاج عباس	۱۲۸۰	تهران	۲۱
چون و چرا نامه	« بهمنی	عبدالحسین	شکر الله	۱۲۷۷	حسین آباد بهمن	۲۲-۳۱
توضیح و تذکر	سرکار اخگر	احمد	حاج ابراهیم آملی	۱۲۶۷	تهران	۳۱-۳۲
امر از خلفت	«	«	«	۱۲۶۷	تهران	۳۳-۷۱
وفای بهود	آقای مطبعی	حسین	حاج عباس	۱۲۸۰	تهران	۷۲

قسمت اول از دوره اول

* (تقریظات) *

* (جراید و مجلات) *

صفحه	محل تولد	سال تولد شمسی	نام و نشان پدر	نام و نشان مدیر یا مؤسس	اسم روزنامه یا مجله
۷۳-۷۴	سنندج	۱۲۷۹	عزت الله اردلان عز الملك	آقای عبدالله عزت پور	حرف آ آزادگان
۷۵-۷۶	نربت حیدری	۱۲۷۹	حاج آقا محمد	« گلشن آزادی	آزادی
۷۷	مشهد	۱۲۷۸	احمد رضوی	« علیرضا آموزگار	آفتاب شرق
۷۸	رشت	۱۲۶۷	هایرایت	« مگردبیج مگردبیجیان	آلیک
۷۹	تهران	۱۲۸۳	جهیز	« علاءالدین - عادل خلعشیری	آبندة ابران حرف الف اخگر
۸۰-۸۱	اصفهان	۱۲۷۶	ابراهیم امین الدوله ای	« امیر قلی امینی	مجله ارمغان
۸۲	دستگرد اصفهان	۱۲۵۸	قاسم	« حسن وحید - دستگردی	
۸۳-۸۴	تبریز	۱۲۶۰	آقا باقر	« اسدالله رشاد	روزنامه استقامت
۸۵	قم	۱۲۷۲	حاج غلامحسین	« ابوالفضل طهما - بی	استوار
۸۶	تهران	۱۲۷۴	حاج محمد علی	« عباس مهدوی	اطلاعات
۸۷	کربلا	۱۲۶۸	حاج سید محمدحسن سرکشیک	« سید کاظم اتحاد	امید
۸۸	بو شهر	۱۲۷۷	حسین موقر	« مجید موقر	ایران
۸۹-۹۴	تهران	۱۲۸۳	غلامحسین (مستمان)	« حسینقلی مستمان	مدیر داخلی روزنامه ایران
۹۵	سیواس ترکیه	۱۲۶۱	یحیی	« یحییکیان	ایران کنونی حرف ب
۹۶				« سیف پور فاطمی	باختر
۹۷	قزوین	۱۲۷۲	حاج سید رحمت الله	« سید جعفر ادیب مجابی	بازیرس
۹۸ و ۹۹	تبریز	۱۲۷۷	نجفعلی	« محمد حسین مجاهد	بهار ایران
۱۰۰	فسا	۱۲۵۸	فتح الله (مجد الاطباء)	« حسن دیانت	بیان حقیقت

صفحه	محل تولد	سال تولد شمسی	نام و نشان پدر	نام و نشان مدیر یا مؤسس	اسم روزنامه یا مجله
					حرف پ
۱۰۱	رشت	۱۲۶۸	حاج سید یحیی مجتهد	آقای میر احمد مدنی	پرورش
۱۰۲	تهران	۱۲۸۰	سید عبدالله (صدیق - الوزاره)	میر سید محمد پیامی	پیام
					حرف ت
۱۰۳	تهران	۱۲۸۴	حاج سید محمد باقر	میر سید محمد طباطبائی	تجدد ایران
۱۰۴	اصطهبانات	۱۲۶۸	محمد جعفر	محمد علی داشی	تخت جمشید
۱۰۵	تهران	۱۲۶۵	نجفعلی	حسین توفیق	توفیق
					حرف ج
۱۰۶	اردبیل	۱۲۷۴	حاج محمد حسین	حسن (جودت)	جودت
					حرف چ
۱۰۷	تهران	۱۲۵۹	حاج حسن حکیم الهی	علی شمس‌العالی	چمن
					حرف خ
۱۰۸	بوشهر	۱۲۶۵	محمد ابراهیم	یوسف اخوت	خلیج ایران
					حرف د
۱۰۹	خوراسکانی اصفهان	۱۲۸۰	محمد ابراهیم	محمد علی دانش	دانش
					حرف ر
۱۱۰	رضایه	۱۲۵۸	نظم السلطنه امیر تومان	امیر نظامی (افشار)	رضایه
					حرف س
۱۱۱-۱۱۲	تهران	۱۲۸۱	حسین	احمد ملکی	ستاره جهان

اسم روزنامه یا مجله	نام و نشان مدیر یا مؤسس	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	محل تولد	صفحه
نامه معادت بشر	آقای محمد جواد (هوشمند)	شعبانعلی موحد	۱۲۷۸	بوشهر	۱۱۳
سهند	د فضل الله غنی زاده	محمود غنی زاده	۱۲۸۵	سلماس	۱۱۴
حرف ش					
شاهین	د حبیب آقازاده	میرزا آقا		رضائیه	۱۱۵-۱۱۶
مجله شهربانی	د یاور یارسا	حسین یارسا	۱۲۷۰	کاشان	۱۱۷-۱۲۰
د شهرداری	د کاظم شریفی	حسین شریفی (حاج شریف السلطان)	۱۲۸۱	تهران	۱۲۱-۱۲۲
حرف ص					
روزنامه صدای اصفهان	د محمد علی مکرم	علی	۱۲۶۴	حبیب آباد اصفهان	۱۲۳
صدای کرمان	د عباس سعید	حاج ابوالقاسم ملاباشی	۱۲۷۰	کرمان	۱۲۴
حرف ط					
طوس	د میر مرتضی موسوی روئین نین	حاج میر حمید	۱۲۵۸	قره باغ قفقاز	۱۲۵
حرف ع					
عراق	د باقر موسوی	محمد موسوی	۱۲۸۱	اصفهان	۱۲۶
عرفان	د احمد عرفان	عبدالصمد مراغه	۱۲۷۳	د	۱۲۷
عصر آزادی	د جواد آزادی	شیخ محمد حسین حیات	۱۲۷۹	شیراز	۱۲۸
حرف ک					
کوشش	د شکر الله صفوی	علیرضا صفوی	۱۲۷۷	تهران	۱۲۹-۱۳۱
حرف م					
کلبهار	د کیوانفر				۱۳۲
گلستان	د سید محمد تقی (گلستان) تقوی	حاج سید محمد شریف	۱۲۷۴	شیراز	۱۳۳

روزنامه یا مجله	نام و نشان مدیر یا مؤسس	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی هجری	محل تولد	صفحه
ندای حق	آقای جبرائیل اعلائی	ابراهیم	۱۲۶۷	خوی	۱۳۴
نسیم شمال	« محسن حریر چیان (ساعی)	سید عباس	۱۲۹۲	تهران	۱۳۵
نسیم صبا	« حسین کوهی	عباس کوهی	۱۲۷۸	کوه بادامان کرمان	۱۳۶-۱۳۷
نمکدان	« عبدالحسین (آبتی) نفتی	حاج شیخ محمد	۱۲۵۰	تفت	۱۳۸-۱۴۱
نوروز حرف و	« اسدالله نوروزی	حاج بهجی	۱۲۷۰	قزوین	۱۴۲
وطن	« هاشم محیط مافی	خیرالله (اشجع السلطنه)	۱۲۶۲	قزوین	۱۴۳-۱۴۴

* قسمت دوم از دوره اول *

نظریات شعرا بترتیب حروف تهجی

تخلص سراینده	نام و نشان سراینده	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی هجری	مولد	صفحه
آزاد	آقای علیمحمد آزاد همدانی	حسین	۱۲۶۳	همدان	۱۴۵-۱۴۷
اخگر	« امیر مقدم اخگر خلخالی	اسدالله امیر مقدم	۱۲۸۲	کاغذکنان خلخال	۱۴۸-۱۴۹
ادب آزاد	« محمدحسین ادب آزاد	حاج عباس	۱۲۵۸	تبریز	۱۵۰-۱۵۱
اشرف	بانواشرف مشکونی	علی اکبر شکوه (شکوه السلطنه)	۱۲۹۰	تهران	۱۵۲-۱۵۳

صفحہ	مولد	سال تولد تقریباً	نام و نشان پدر	نام و نشان سرایندہ	تخلص سرایندہ
۱۵۴-۱۵۵	شبراز	۱۲۷۴	حسین (بنان الملك)	بابو رباب اشرف	افسر
۱۵۶-۱۵۷	قزوین	۱۲۶۶	لطفعلی قاجار	آقای محمد امین بمین (امیر محترم)	امین بمین
۱۵۸-۱۶۱	تہران	۱۲۶۵	مولانا عبدالرسول	» عبدالحسین اورنگ (شیخ الملك)	اورنگ
۱۶۲-۱۶۳	فرح آباد فیروز کوه	۱۲۸۹	مصطفی (منتظم الدولہ)	» امیر فیروز کوهی	امیر
۱۶۴-۱۶۵	تہران	۱۳۰۰	احمد اختر	» ابرج اختر	ابرج حرف پ
۱۶۶-۱۷۲	قم	۱۲۶۰	سید عبداللہ مجتہد قمی	» میر سید عالی مجتہد	برقمی
۱۷۳	سبزوار	۱۲۹۶	عبدالصمد	» محمد تقی سبزواری	سبزواری
۱۷۴-۱۷۶	مشہد	۱۲۶۴	کاظم صبوری ملک الشعراء	» محمد تقی بہار (ملک الشعراء)	بہار
۱۷۷-۱۷۸	بیر جند	۱۲۳۷	حاج ملا حسین	» حاج ملاہادی بیر جندی	بیر جندی
۱۷۹	زنجان	۱۲۸۸	بابو اسد اللہ امجد الملطان	» فرج اللہ بنش فضلی	بنش حرف پ
۱۸۰-۱۸۱	نوبسراگان	۱۲۸۸	محمد رحیم	» عبدالرحمن یارسا نوبسراگانی	یارسا
۱۸۲-۱۸۳	تہران	۱۲۸۹	سید محمد جواد	» میر سید احمد یدرام رازی	یدرام
۱۸۴	آران کاشان	۱۲۸۲	علی محمد ادیب بیضائی	» یرتو بیضائی	یرتو
۱۸۵-۱۸۶	شیراز	۱۲۷۶	قرہ خان	» بانو مارشال بیرغیبی	بروین
۱۸۷-۱۸۸	بوشہر	۱۲۹۴	سید محمد یزیشک	» آقای سید جلال الدین یزیشک بوشہری	یزیشک
۱۸۹-۱۹۲	تہران	۱۲۷۸	علی مراد امیر پنجه	» حسین ازمان بختیاری	ازمان
۱۹۳-۱۹۴	ہمدان	۱۲۷۰	محمد	» محمد جعفر پیدا	پیدا

نخلص سراينده	نام و نشان سراينده	نام و نشان پدر	سال تولد شمس‌الهی	مولد	صفحه
پيله ور حرف ت	آقای علی اکبر پيله ور	محمد اسماعيل	۱۲۹۵	رشت	۱۹۵-۲۰۰
تجلی تندری حرف ج	د رجبلی تجلی سبزواری د محمود تندری	ملا حسن احمد (عماد دیوان)	۱۲۶۰ ۱۲۶۴	سبزواری قم	۲۰۱-۲۰۳ ۲۰۴-۲۰۸
جناب حرف ح	د عبد احسین جناب شیرازی	اسدالله	۱۲۹۷	شیراز	۲۰۹
حائری حامد	د حسن حائری د محمد کریم نسائی پور زادبان	هادی حائری احمد	۱۲۹۸ ۱۲۷۹	تهران فسا	۲۱۰-۲۱۳ ۲۱۴
حیدری حیرت حرف د	د علی سالار د محمد باقر (رکن الاسلام)	احمد و کیل الی عابا سید محمد سعید	۱۲۵۱ ۱۲۶۲	مها باد سنندج	۲۱۵-۲۱۶ ۲۱۷-۲۱۹
دانش	مرحوم یرنس ارنج- الدوله رضای دانش				۲۲۰
دانش	آقای نقی دانش (مستشار اعظم)	حسین تفرشی	۱۲۳۸	تهران	۲۲۱-۲۲۷
دولت حرف ر	د موسی (معظم) السلطنه) دولت	اسماعیل (معظم) - الدوله (دیر)	۱۲۶۸	د	۲۲۸
رامین	د مهدی موافق رامین	تقی	۱۲۹۰	د	۲۲۹-۲۳۰
رزاقی رضائی	د تقی رزاقی د نبیان الملك	حاج محمد مهدی قاشانی	۱۲۹۶	قم	۲۳۱-۲۳۳ ۲۳۴
روحانی	د علی وصال	بزدانی وصال	۱۲۹۰	شیراز	۲۳۵-۲۳۷

تخلص سراینده	نام و نشان سراینده	نام و نشان پدر	سال تولد تقریبی شمسی	مولد	صفحه
رباحی رزانی حرف س	آقای صدرالدین ریاحی د حسن رزانی	شیخ عبدالجبار	۱۲۷۰	زنجان	۲۳۸-۲۳۹
		آقا برار	۱۲۹۲	کرمانشاه	۲۴۰
سامی	د حسن سمیعی (سامی)	حسین ادیب السلطنه « سمیعی »	۱۲۸۰	تهران	۲۴۱-۲۴۲
سپهر	د احمد سپهر	فتحعلی	۱۲۹۵	»	۲۴۳
سرمه	« سید محمد صادق سرمه	سید محمد علی	۱۲۸۳	»	۲۴۴-۲۴۵
سرود	سر آرزو سرهنک غلامحسین سرود	محمد علی « شکیب »	۱۲۷۱	»	۲۴۶-۲۵۰
سیاره سینا	بانو نورارفع معینی آزاد آقای دکتر عبدالله بو علی سینا	سید نصرالله ارفع المالك	۱۲۸۶	لنگرود	۲۵۱-۲۵۲
		تقی	۱۲۶۵	قم نقرش	۲۵۳
حرف ش					
شکیبا	د حسنعلی آذرخش	اسدالله	۱۲۹۴	تهران	۲۵۴-۲۵۵
شمشیر	سرکار سرگرد علیرضا شمشیر وزیر	موسی میر پنج	۱۲۷۵	»	۲۵۶-۲۷۰
شهاب	آقای میرسید محمد طاهری شهاب	سید اسماعیل طاهری	۱۲۹۵	ساری	۲۷۱-۲۷۳
شریف ریاحی	د حسنعلی شریف ریاضی شریف الواعظین	آقا محمد	۱۲۵۴	قم	۲۷۴-۲۷۶
حرف ص					
صابر	د اسدالله صابر صنیعیان	محمد هادی	۱۲۷۸	همدان	۲۷۷-۲۷۹
صبری	د خلیل صبری	اسدالله	۱۲۸۷	سنندج	۲۸۰-۲۸۱
صدر	« محمد صادق صدر- الشریبه علامه تنکابنی	عبدالمعلی صدرالعلماء	۱۲۷۱	تنکابن	۲۸۲-۲۸۸
صدیقی	« رضای صدیقی نخجوانی	محمد صادق	۱۲۸۹	نیریز	۲۸۹

تخلص سراینده	نام و نشان سراینده	نام و نشان پدر	سال تولد تالیسی شمسی	مولد	صفحه
صغیر	آقای محمدحسین صغیر	اسدالله	۱۲۷۲	اصفهان	۲۹۰
صفائی	« ابراهیم (صفائی) ملایری	فخرالدین صفائی	۱۲۸۱	دولت آباد ملایر	۲۹۱-۲۹۲ ۲۹۳
صغیر صور	« مرتضوی (صغیر) بانومریم (ساوجی) صور	محمد ساوجی	۱۲۹۶	تهران	۲۹۴-۲۹۵
حرف ط					
طاهری	آقای میرسعید اسمعیل طاهری	حاجی آقا مجتهدقاهاانی	۱۲۷۳	قاهان قم	۲۹۶-۲۹۷
طلوع	« میرسعید ابوالقاسم طباطبائی طلوع	آیه الله سید محمد طباطبائی	۱۲۴۷	تهران	۲۹۸-۲۹۹
حرف ع					
عارفی	« علی محمد (عارفی)	حاج علیرضا	۱۲۹۸	قم	۳۰۰-۳۰۱
عبرت	« محمدعلی (عبرت)	عبدالخالق	۱۲۴۴	نائین	۳۰۲
عطائی	« عبدالمحمد (عطائی) (ناوی)	قنبرعلی (عطائی)	۱۲۹۱	کازرون	۳۰۳
حرف غ					
غیرت	« سید عبدالکریم (غیرت)	سید عباس	۱۲۵۷	همدان	۳۰۴-۳۰۵
حرف ف					
فتوحی	« میرسعید علی اکبر (فتوحی)	سید محمد علی حکیم	۱۲۷۹	زواره اصفهان	۳۰۶-۳۰۸
فرات	« عباس (فرات)	محمد کاظم	۱۲۷۳	یزد	۳۰۹-۳۱۲
فردوسی	« اسماعیل فردوسی (فراهانی)	شیخ محمد جواد (فردوسی)	۱۲۸۳	ابراهیم آباد عراق	۳۱۳-۳۱۴
فرد	« حسین زاده (فرد)	یوسف	۱۲۹۸	تبریز	۳۱۵
فصبیح	« حسین خاقانی (فصبیح)	محمد ولی میرزا	۱۲۹۱	اصفهان	۳۱۶

صفحه	مولد	سال تولد شمسی	نام و نشان پدر	نام و نشان سراینده	تخلص سراینده
۳۱۷-۳۲۳	بابل	۱۲۹۲	شیخ علی علامه	آقای محمد حسن (فضائی) شیوا	فضائی
۳۲۴	تبریز	۱۲۷۰	ملا محمد رئیس	« علی (فطرت)	فطرت
۳۲۵-۳۲۶	نائین	۱۲۵۴	حاج سید ابراهیم	« سید حسینی د کتر (فلسفی)	فلسفی
۳۲۷-۳۲۸	کاشان	۱۲۶۸	حاج سید رضا	« سید محمد علی اعتمادی کاشانی (فنائی)	فنائی
					حرف ق
۳۲۹-۳۳۰	قم	۱۲۷۵	حاج محمد علی خوانساری	« حاج حسن (قائمی)	قائمی
۳۳۱	بندر بیلوی	۱۲۸۶	حسین قربانی	« رضا (قربانی)	قربانی
۳۳۲-۳۳۵	یزد	۱۲۷۰	حاج سید یحیی مقدس	« سید مهدی ملک حجازی	قلم
					حرف ک
۳۳۶-۳۳۷	تهران	۱۲۵۵	شیخ جعفر کنی	« موسی (کنی)	کنی
					حرف گ
۳۳۸-۳۳۹	بروجرد	۱۲۸۳	علی اکبر	« عباس (گوهری)	گوهری
					حرف ل
۳۴۰-۳۴۱	تهران	۱۲۸۳	حسین	« حسن (لیائی)	لیائی
					حرف م
۳۴۲	تهران	۱۲۹۱	ابراهیم	« رضا (متین)	متین
۳۴۳-۳۴۵	تهران	۱۲۷۵	نصرالله	« حسین (مشفق) کامکاری	مشفق
۳۴۶-۳۴۷	همدان	۱۲۶۸	شمس العرفاء	« میر آقای (مفتون) (کبریاائی)	مفتون
۳۴۸-۳۴۹	کاشان	۱۲۶۶	محمد صادق	« حسینعلی (منشی)	منشی

نخاسته	سر اینده	نام و نشان سر اینده	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	مولد	صفحه
منصور	منصور	آقای هاشم (منصور)	تقی	۱۲۷۵	تبریز	۳۵۰
مونس	مونس	« عبدالحسین (حاج ذوالریاستین) مونس	حاج میرزا علی آقا	۱۲۵۰	شیراز	۳۵۱-۳۵۳
مولوی	مولوی	آقای مولوی و ذوالعلی	(علی)	۱۲۵۱	رشت	۳۵۴
مولوی	مولوی	« عبد العزیز (مولوی)	عبدالسلام	۱۲۸۷	تهاباد	۳۵۵
مهین	مهین	« غلامرضا (مهین) مهین السلطان	عبدالحمید اعتماد العلماء	۱۲۷۵	تهران	۳۵۶-۳۵۷
مهین پو	مهین پو	« محمد مهین پو	غلامحسین	۱۲۸۷	تجریش	۳۵۸
ناهد	ناهد	« بهتوب (ناهد) الستی همدانی	عبدالرحمن	۱۲۶۶	همدان	۳۵۹-۳۶۰
نادری	نادری	« حسین میرزا (امیر الشعراء) (نادری)	ابوالقاسم میرزا (علیشاهی)	۱۲۶۳	مشهد	۳۶۱-۳۶۵
ناوی	ناوی	« ضیاء الحق (ناوی) سبزواری	حاج محمد اسماعیل	۱۲۹۶	سبزواری	۳۶۶-۳۶۷
ناصر	ناصر	« محمد علی ناصر (ناصر) (اعتمادی) سرودی	محمد صادق	۱۳۱۶	تهران	۳۶۸-۳۷۰
ناظر زاده	ناظر زاده	« احمد ناظر زاده کرمانی	غلامحسین سرودی	۱۲۸۲	تهران	۳۷۱-۳۷۲
نشاط	نشاط	« بانو شمس الضحی (نشاط)	محمد ناظر	۱۲۹۴	کرمان	۳۷۳-۳۷۴
نبوی	نبوی	آقای مرتضی راوی (نبوی) (لوپسر کانی)	حاج میرزا حسن صفی عایشاه	۱۲۷۸	اصفهان	۳۷۵-۳۷۶
نجاتی	نجاتی	آقای محمد علی (نجاتی)	حاج شیخ محمد (نبوی)	۱۲۹۶	تهران	۳۷۷-۳۷۸
نظام وفا	نظام وفا	« نظام الدین (نظام وفا)	غلامحسین	۱۲۸۵	»	۳۷۹-۳۸۰
			محمود وفا	۱۲۶۶	»	۳۸۱

صفحه	محل تولد	سال تولد شمسی	نام و نشان پدر	نام و نشان سراینده	تخلص سراینده
۳۸۲-۳۸۳	قزوین	۱۲۹۲	حاج یحیی	آقای علی نوروزی	نوروزی
۳۸۴	لنگرود	۱۲۹۷	سید علی	« میر آقا	نوری
۳۸۵-۳۸۶	تهران	۱۲۵۶	ابوطالب مستوفی	« مهدی ایزدی (پیر)	نیر
				دبیر خاقان	
۳۸۷-۳۸۸	تراق	۱۲۹۱	محمد	« نیر سینا	هدایت‌الله
					حرف و
۳۸۹-۳۹۰	نجف	۱۲۷۶	سید محمد رضا مجتهد قمی	« محمد تقی (واحدی)	واحدی
۳۹۱-۳۹۲	تهران	۱۲۶۴	سید عبدالله مستوفی	« موسی وثیق میر فخرائی	وثیق
۳۹۳	قم	۱۳۰۱	مهدی جواهری	« غلامحسین جواهری (وجلدی)	وجلدی
۳۹۴	اصفهان	۱۲۷۸	حاج سید یوسف طوسی	« میر سید کمال و داد	وداد
۳۹۵	تهران	۱۲۹۳	حسین فلاح زاده	« ابوالحسن طالع (ورزی)	ورزی
۳۹۶-۰۳۹۸	تهران	۱۲۶۷	تقی	سرکار ستوان یکم حسن گل کلاب (ویزه)	ویزه
					حرف ه
۳۹۹-۴۰۱	تهران	۱۲۹۱	علی	آقای مرتضی (هائلی)	هائلی
۴۰۲	ملایر	۱۳۱۴	عبدالله	« ابونراب (هدائی)	هدائی
۴۰۳-۴۰۴	سندج	۱۲۶۶	کاظم کردستانی	« علینقی (هشیار) دبیر مخصوص	هشیار
					حرف ی
۴۰۵-۴۰۷	کرمانشاه	۱۲۷۴	محمد ولی میرینج	« غلامرضا رشید (یاسمی)	یاسمی
۴۰۸	تهران	۱۲۸۰	حاج عباس	حسین	مطیعی

* (قسمت سوم از دورۀ اول) *

نظریات نویسندگان بترتیب حروف تہجی

شہرت	نام و نشان	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	مولد	صفحہ
حرف الف					
آدمیت	آقای محمد حسین رکن زاده	عبدالله رکن التجار	۱۲۷۷	شیراز	۴۰۹ — ۴۱۴
اخگر	« امیر مقدم (اخگر) خلخالی	امیر مقدم	۱۲۸۲	کاغذ کنان خلخال	۴۱۵ — ۴۲۰
انصاری	« جعفر (انصاری) محلاتی	آقا شیخ ہادی	۱۲۸۷	محلات	۴۲۱ — ۴۲۶
ایرانزاد	« حاج اسدالله ایرانزاد	حاج محمد ابراہیم	۱۲۴۵	تہران	۴۲۷ — ۴۲۹
حرف ب					
باقر	« محمد باقر شاہرودی کامکار	حاج محمد حسن شاہرودی	۱۲۶۶	قزوین	۴۳۰ — ۴۳۲
برقی	« میر سید علی اکبر	سید رضی	۱۲۷۶	قم	۴۳۳
حرف پ					
پارسا	« جواد (پارسا)	حاج محمد رضا	۱۲۸۵	کرمان	۴۳۴ — ۴۳۵
پورداد	« شمس الدین (پورداد) واعظ	مرحوم شیخ محمد باقر	۱۲۸۱	تہران	۴۳۶ — ۴۴۰
حرف ت					
تدین	« سید محمد تدین	سید محمد تقی	۱۲۶۰	بہاگرد بیرجند	۴۴۱ — ۴۴۳
تمدن	« دکتر اسدالله تمدن	کوچک بیچارہ	۱۲۸۱	قم	۴۴۴ — ۴۴۵
حرف ج					
جناب زاده	« محمد (جناب زاده)	محمد تقی جناب استرآبادی	۱۲۷۶	اصفہان	۲۴۶ — ۲۴۷

شہرت	نام و نشان	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	محل تولد	صفحہ
جهان	آقای جعفر (جهان)	محمد باقر آیت اللہ زاده مازندرانی	۱۲۸۳	کربلا	۴۴۸-۴۵۱
حرف ح					
حاذقی	» ابوالفضل حاذقی	شکر اللہ	۱۲۸۴	جہرم	۴۵۲-۴۵۴
حجازی	» محمد حجازی	سید نصر اللہ	۱۲۷۲	تہران	۴۵۵
حرف د		(مطبع الدولہ)			
دانش	مرحوم پرنس ارفع الدولہ رضا دانش				۴۵۶-۴۶۰
دبیر	آقای ابوالقاسم دبیر	محمد شیرازی	۱۲۷۷	اہرم تنکستان	۴۶۱-۴۶۴
حرف ر					
رضا زاده	آقای دکتر رضا زادہ شفق				۴۶۵-۴۶۶ و ۴۶۶/۱-۴۶۶/۴
حرف س					
سلیمی	» علی اکبر سلیمی	علی اصغر سلیمی	۱۲۷۹	تہران	۴۶۷-۴۸۷
شہیدی	» احمد شہیدی	حسین علی شہیدی	۱۲۹۶	تہران	۴۸۸-۴۹۶
شجرہ	» سید حسین شجرہ	سید عبد الرسول شجرہ	۱۲۷۸	اصفہان	۴۹۷-۴۹۹
شیبانی	» دکتر ضیاء الدین شیبانی	علی محمد مجیر الدولہ	۱۲۸۳	تہران	۵۰۰-۵۰۱
حرف ص					
صالح علیشاہ	» حاج محمد حسن (صالح علیشاہ)		۱۲۶۸	بیدخت گناباد	۵۰۲-۵۰۳
صدوی	» سلطان علی اصغر رحیم زادہ (صدوی)	محمد رحیم	۱۲۷۶	مشہد	۵۰۴-۵۰۶

شهرت	نام و نشان	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی هجری	محل تولد	صفحه
حرف ظ	«سید موسی صدرالدین ظهیر الاسلام زاده	مرحوم ظهیر الاسلام	۱۲۷۴	تهران	۵۰۷
حرف ف	فرامرزی	آقای عبدالرحمن (فرامرزی)	۱۲۷۵	قریه کجور بلوک فرامرزان لار	۵۰۸ - ۵۱۲
حرف ق	قویم	«علی اکبر قویم (قویم الدوله)	۱۳۰۰	مشهد	۵۱۶ - ۵۱۷
حرف م	مولوی	«پروفسور عبدالصمد (مولوی)			۵۱۳ - ۵۱۵
حرف ن	ناصر اعتمادی	«ناصر اعتمادی (سرودی)	۱۲۸۲	تهران	۵۱۸ - ۵۱۹
ناظر زاده	«احمد (ناظرزاده) کرمانی	محمد ناظر	۱۲۹۴	کرمان	۵۲۰ - ۵۲۲
نامور	«رحیم (نامور)	ابراهیم	۱۲۸۳	همدان	۵۲۳ - ۵۲۹
تثری	«موسی (تثری)	ملا عبدالله	۱۲۶۱	دستگرد همدان	۵۳۰ - ۵۳۳
نقیسی	«سعید نقیسی	دکتر علی نقیسی (ناظم الاطباء)	۱۲۸۴	تهران	۵۳۳ - ۵۳۴
نوری	«علی اصغر نوری	حسین	۱۲۹۲	»	۵۳۵ - ۵۳۸
نیرومند	«دکتر عیسی نیرومند	رجبعلی	۱۲۶۵	نجف آباد	۵۳۹ - ۵۴۱
حرف و	«علامه (وحیدی)	رئیس العلماء	۱۲۸۱	اصهان کرمانشاه	۵۴۲

شهرت	نام و نشان	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی هجری	محل تولد	صفحه
حرف ه	آقای محمد حسن هروی	محمد تقی هروی	۱۲۶۲	مشهد	۵۴۳ - ۵۴۴
همایون فر	« عزت الله همایون فر	محمد همایون فر	۱۲۹۵	تهران	۵۴۵ - ۵۴۸
هاشمی حائری	« علی هاشمی حائری	آقای سید حسن	۱۲۷۸	شیراز	۵۴۹ - ۵۵۰
همائی حرف ی	« سید عباس همائی	سید جعفر	۱۲۸۱	تهران	۵۵۱ - ۵۵۳
وقار	« یوسف وقار	مصطفی	۱۲۵۷	»	۵۵۴

قسمت اول از دوره دوم

جرايد - مجلات

اسم روزنامه	مدیر و مؤسس	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی هجری	مولد	صفحه
حرف الف اتحاد مشرقی حرف ت	آقای شمس الدین افغان			افغانستان	۱ - ۳
تهریز حرف چ	« حسین امید		۱۲۷۹	تهریز	۳
چهره نما حرف ح	« منوچهر مؤدب زاده	عبدالمحمد ابرانی	۱۲۸۴	اصفهان	۴ - ۵
حلاج حرف خ	« حسن حلاج	هادی	۱۲۶۴	تهران	۶ - ۷
خوزستان حرف ك	« یوسف یارسی	علی کاظم	۱۲۸۲	بهبهان	۸
کمالی	« سید علی کمالی				۹ - ۱۲

* (قسمت دوم از دورۀ دوم) *

نظریات شعرا

تخلص سراینده	نام و نشان سراینده	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی شمیری	مولد	صفحه
حرف الف					
احسان	آقای حسن (احسان) فصیحی	فصیح الملك شوریده	۱۲۹۰	شیراز	۱۳-۱۴
افسری	« عباس (افسری)	ابوالقاسم	۱۲۸۰	کرمان	۱۵-۱۶
انصاری	« حسن (انصاری) شیخ جابری	حاج میرزا علی	۱۲۴۷	شیراز	۱۷-۱۸
حرف ب					
بدری	« سر کارستوان رشید پور (بدری)	مرحوم حسن متخلص به (صنیعی)	۱۲۷۶	تهران	۱۹-۲۰
بهجتی	« حاج سید حسین بهجتی کنابادی	حاج سید تقی مهدوی	۱۲۹۲	کناباد	۲۱-۲۲
حرف ج					
جواد	« محمد جواد که پانی والا (جواد)	علی محمد	۱۲۶۲	کربلا	۲۳-۲۴
حرف خ					
خاک	« حاج سید محمد صدر الصدوری (خاک)	حاج سید عبدالحسین نائب الصدر	۱۲۴۳	قزوین	۲۵-۲۶
حرف د					
دانش	« محمد (دانش) خسروی	محمد حسین طهوری	۱۲۸۷	یزد	۲۷
حرف س					
سهراب	« سهراب	سرگرد عنایت الله (سهراب)	۱۲۹۹	اصفهان	۲۸

نخلف سراینده	نام و نشان سراینده	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	مولد	صفحه
حرف ش					
شکرگذار	آقای میرحسین شکرگذار	سید تقی	۱۲۸۶	لنگرود	۲۹
شکری	سرکار ستوان صفا پور (شکری)	حسنعلی انصاری	۱۲۸۰	اصفهان	۳۰-۳۱
شکوهی	آقای غلامحسین شکوهی	ابوالقاسم	۱۲۷۰	کاشان	۳۲-۳۳
شهری	«عباس (شهری)»	اسماعیل	۱۲۹۰	تهران	۳۴-۳۵
حرف ص					
صدقی	«محمد تقی (صدقی) قره»	اکبر	۱۲۸۸	»	۳۶-۳۹
صدیق	«فضل الله صدیق»	قزوین			۴۰
حرف ط					
طاهری	«سید مصطفی (طاهری)»	سید هاشم	۱۲۵۸	کاشان	۴۱
طیب	«حسینعلی (طیب)»	یوسف حقیری	۱۲۸۰	تهران	۴۲-۴۳
حرف غ					
غمین	«محمد علی (غمین)»	محمد قلی	۱۲۷۴	»	۴۴-۴۵
غواص	«کاظم (غواص) زنجان»	ابوطالب اوحادی	۱۲۶۴	زنجان	۴۶
حرف ق					
کلشن	«عبدالوهاب گلشن ابران پور»	حاج محمدحسین اشتری	۱۲۵۶	اردکان یزد	۴۷
حرف ل					
لامع	«سیدحسین مقتدوی (میرزا الاسلام)»	سید رضی	۱۲۷۶	قزوین	۴۸-۵۲
حرف م					
مسرور	«حسین (مسرور)»	حاج میرزا جواد	۱۲۶۹	کوبای اصفهان	۵۳-۵۴
حرف ی					
یزدانی	«مهدیقلی یزدانی»	لطیفعلی یزدانی	۱۲۹۰	کوبای اصفهان	۵۵-۵۶

قسمت سوم از دوره دوم

نظریات نویسندگان

شهرت	نام و نشان	نام و نشان پدر	سال تولد شمسی	مولد	صفحه
حرف الف					
آزادۀ کیلانی	آقای علی آزادۀ کیلانی	شیخ علی اکبر	۱۲۷۴	رشت	۵۷-۵۹
افسر	امام محمد هاشم میرزا افسر	نورالله میرزا	۱۲۵۷	سبزوار	۶۰-۶۴
حرف پ					
پایندہ	« ابوالقاسم پایندہ	رضا	۱۲۸۶	نجف آباد اصفهان	۶۵-۷۰
حرف ح					
حائری	« حاج شیخ عبدالله حائری	شیخ زین العابدین مازندرانی	۱۲۴۴	کربلا	۷۱-۷۴
حرف ر					
رنا	« میر سید احمد الله	میر سید حسین	۱۲۸۲	تهران	۷۵-۷۶
حرف س					
سپینقا	« عبدالحسین سپینقا	غلامرضا	۱۲۸۲	»	۷۷-۷۸
سید حق البقین	« سید محمد رضا	سید ابوالقاسم	۱۲۶۹	مشهد	۷۹-۸۷
حرف ص					
صادق	بانو شایستہ صادق	صادق (مستشار الدولہ)	۱۲۹۵	تهران	۸۸-۸۹
حرف ف					
فرهنگ	آقای مرتضی ترجمان الممالک	حاج ملاصادق فک المعالی	۱۲۶۸	»	۹۰-۹۳
فلسفی	« محمد تقی (فلسفی)				۹۴-۹۹
حرف ق					
قدس	« قدسی شامری	آقا بزرگ زبوی	۱۲۸۰	نجف اشرف	۱۰۰

تخلص سراينده	قام و نشان سراينده	نام و نشان پدر	سال تولد هجري	محل تولد	صفحه
حرف ك					
كياي كبوان	آقای حميد كياي « عباس (كبوان) قزويني	شيخ مهدي امعايل	۱۲۸۱ ۱۲۳۷	قزوین »	۱۰۱ ۱۰۲-۱۰۶
حرف ل					
لثالي حرف م	« دكتور اصغر لثالي	حاج محمد	۱۲۸۹	تهران	۱۰۷
مطبعي مگرديج مگرديجيان ملك خلافي	بانو عفت مطبعي آقای مگرديج مگرديجيان « محمد علي	حاج عباس هايرابط	۱۲۹۰ ۱۲۶۷	» رشت	۱۰۸-۱۱۰ ۱۱۱
		حاج شيخ محمد واعظ	۱۲۶۷	اصفهان	۱۱۲-۱۱۸

قسمت اول از دوره سوم

جرايد - هجرات

حرف الف	حرف ب	حرف ط	حرف چ
اوقات	بيستون	طاق بستان طوس	چمن
آقای روزبه مترجم شيخ بهائي (مترجم السلطنة)	« مهدي فرح پور	« عبدالرسول بشمي « حسن عميد	« عاينقي سامي کرمانی
علي مترجم الممالك	محمد	حاج حسين بشمي اسدالله	محمد
تهران	سنندج	کرمانشاه مشهد	کرمان
۱	۲-۳	۴ ۵-۱۰	۱۱-۱۲
	۱۲۶۳	۱۲۸۲ ۱۲۸۰	۱۲۹۳